

TIETOJA
V. I. LENININ
ELÄMÄSTÄ JA TOIMINNASTA
(Vuodet 1895—1897)

1895

- Helmikuu,
18 tai 19
(maalisk.,
2 tai 3).* Lenin osallistuu Pietarissa pidettyyn Venäjän eri kaupunkien sosialidemokraattisten ryhmien jäsenten neuvottelukokoukseen. Neuvottelukokouksessa käsitellään kysymyksiä siirtymisestä suppeissa kerhoissa tapahtuneesta marxilaisuuden propagandasta laajaan poliittiseen agitatioon joukkojen keskuudessa sekä kysymystä helppotajuisen kirjallisuuden julkaisemisesta työläisiä varten.
- Huhtikuu.* Kokoelmassa „Aineistoa taloudellisen kehityksemme luonnehtimiseksi” julkaistaan Leninin teos (K. Tulinin tekijänimellä) „Narodnikkilaisuuden taloudellinen sisältö ja sen arvostelu hra Struven kirjassa”. Tsaarin sensuuri pidätti kokoelman ja melkein koko painos poltettiin.
- Huhtikuu, 25
(toukokuu, 7).* Lenin matkustaa ulkomaille ottaakseen yhteyden „Työn vapautus” ryhmään sekä tutustuakseen Länsi-Euroopan työväenliikkeeseen.
- Toukokuu.* Lenin tutustuu Sveitsissä „Työn vapautus” ryhmän jäseniin (G. V. Plehanoviin y.m.), sopii vakinaisen yhteyden pitämisestä heihin ja „Rabotnik”-kokoelman julkaisemisesta ulkomailla.
- Toukokuun
loppu — kesäkuu
(kesäkuu — heinäkuun alku).* Lenin oleskelee Pariisissa. Tutustuu P. Lafargueen.
- Heinäkuu.* Lenin saa hoitoa eräässä paranlolassa Sveitsissä.
- Heinäkuun jälki-
puolisko — syys-
kuun alku (elo-
kuun alkupuoli —
syyskuun puoli-
väli).* Berliinissä olonsa aikana Lenin työskentelee yleisessä kirjastossa, tutustuu ulkomaiseen marxilaiseen kirjallisuuteen ja käy työläisten kokouksissa.

- Heinäkuu, 22*
(elokuu, 3). Lenin käy sosialidemokraattisessa kokouksessa, joka pidettiin Berliinin työläis-esikaupungissa (Niederbarnimin kaupunkipiirissä).
- Syyskuu, 7 (19).* Lenin palaa ulkomailta. Hän tuo tullessaan kaksi-pohjaisessa matkalaukussa illegaalista marxilaista kirjallisuutta.
- Syyskuun 7 ja 29*
(syyskuun 19 ja
lokakuun 11)
välillä. Lenin käy Vilnossa, Moskovassa ja Orehovo-Zujevossa, ottaa yhteyksiä paikallisten sosialidemokraattisten ryhmien jäseniin ja sopii heidän kanssaan ulkomailta julkaistavan kokoelman „Rabotnikin” tukemisesta.
- Syyskuu, 29*
(lokakuu, 11). Lenin palaa Pietariin.
- Syysy.* Lenin perustaa Pietarissa „Taisteluliiton työväenluokan vapauttamiseksi”.
- Marraskuu.* Lenin lähettää ulkomaille „Rabotnik” kokoelmaa varten useita kirjoituksia työväenliikkeestä Venäjällä.
- Ei ennen 7 (19)*
marraskuuta. Pietarin „Taisteluliitto” julkaisee Leninin kirjoittaman lentolehtisen „Thorntonin tehtaan työmiehille ja työläisnaisille”.
- Marraskuu, 25*
(joulukuun, 7). Sanomalehdessä „Samarski Vestnik” julkaistaan Leninin kirjoitus „Kymnaasitaloudet ja ojennuskymnaasit”.
- Marraskuu —*
joulukuun alku
(marraskuu —
joulukuun puoli-
väli). Lenin valmistelee Pietarin „Taisteluliiton” äänenkannattajan, illegaalisen sanomalehden „Rabotsheje Delon” ensimmäisen numeron julkaisemista; kirjoittaa siihen pääkirjoituksen „Venäjän työläisille”, kirjoituksen „Mitä ministerimme ajattelevat?” y.m.; hän toimittaa koko numeron aineiston.
- Joulukuun, 3 (15).* Aletaan painaa Leninin kirjasta „Selitys sakkolaista, jonka mukaan työläisiä tehtaissa sakotetaan”.
- Joulukuun, 8 (20).* „Taisteluliiton” johtavan ryhmän istunnossa käsitellään Leninin johdolla sanomalehti „Rabotsheje Delon” ensimmäistä numeroa, joka oli saatu painokuntoon.
- Joulukuun,*
8 ja 9 p:n
(20 ja 21 p:n)
välinen yö. Lenin ja hänen työkumppaninsa Pietarin „Taisteluliitossa” vangitaan. A. A. Vanejevin vangitsemisen ja kotitarkastuksen aikana poliisit kaappasivat painokunnossa olevat sanomalehti „Rabotsheje

- Delon" ensimmäisen numeron aineistot. Vangitsemisen jälkeen Lenin viedään tutkintovankilaan.
- Joulukuu, 21*
(tammikuu, 2,
1896). Leninin ensimmäinen kuulustelu vankilassa.
- Vuoden loppu.* Lenin kirjoittaa sosialidemokraattisen puolueen ohjelmaluonnoksen.

1896

- Vuosi 1896.* Lenin ottaa vankilasta yhteyden vapaaksi jääneisiin Pietarin „Taisteluliiton” jäseniin, auttaa „Liittoa” neuvoillaan ja ohjeillaan, lähettää sille kirjoittamia kirjasia ja lentolehtisiä.
- Tammikuun alku.* Lenin ryhtyy vankilassa valmistelemaan teostaan „Kapitalismin kehitys Venäjällä”.
- Ei ennen*
maaliskuuta. Kokoelmassa „Rabotnik” № 1—2 julkaistaan v. 1895 kirjoitettu Leninin kirjoitus „Friedrich Engels”.
- Maaliskuu, 30*
(huhtikuu, 11). Leninin toinen kuulustelu vankilassa.
- Toukokuu, 7 (19).* Kolmas kuulustelu.
- Toukokuu, 27*
(kesäkuu, 8). Neljäs kuulustelu.
- Kesä.* Lenin kirjoittaa sosialidemokraattisen puolueen ohjelman selityksen.
- Ennen marras-*
kuun 25 päivää
(joulukuun 7:ttä). Pietarin „Taisteluliitto” julkaisee Leninin vankilassa kirjoittaman lentolehtisen „Tsaarin hallitukselle”.

1897

- Tammikuu, 29*
(helmikuu, 10). Tsaarin hallitus antaa määräyksen Leninin karkoittamisesta Itä-Siperiaan kolmeksi vuodeksi julkisen poliisivalvonnan alaiseksi.
- Helmikuu, 13 (25).* Leninille ilmoitetaan tuomio Itä-Siperiaan karkoittamisesta.
- Helmikuu, 14 (26).* Lenin päästelään tutkintovankilasta ja hän saa luvan olla Pietarissa helmikuun 17 (maaliskuun 1) päivän iltaan saakka.

- Helmikuu, 14—17 (helmikuu, 26 — maaliskuu, 1).* Lenin tapaa Pietarissa „Taisteluliiton” muita „vanhoja” jäseniä, jotka oli päästetty vapaalle jalalle ennen karkoitustaan, sekä sen „nuoria” jäseniä. „Liiton” „vanhojen” ja „nuorten” jäsenten kokouksessa Lenin arvostelee jyrkästi „nuorten” keskuudessa havaittavaa „ekonomismia”.
- Helmikuu, 17 (maaliskuu, 1).* Lenin matkustaa Pietarista Moskovan kautta Siperiaan karkoituspaikalle.
- Helmikuu, 18—22 (maaliskuu, 2—6).* Matkallaan karkoituspaikalle Lenin pysähtyy Moskovassa äitinsä luona viiptyen siellä kaksi päivää enemmän kuin poliisilaitos oli luvannut.
- Helmikuu, 22 (maaliskuu, 6).* Lenin matkustaa Moskovasta Siperiaan karkoituspaikalle.
- Maaliskuu, 4 (16).* Lenin saapuu Krasnojarskiin.
- Maaliskuu, 9 — huhtikuu, 30 (maalisk., 21 — toukok., 12).* Krasnojarskissa ollessaan Lenin tutkii Venäjän taloudellisen kehityksen kysymyksiä käyttäen kirjoja paikallisen kauppiaan G. V. Judinin yksityiskirjastosta.
- Huhtikuu — heinäkuu.* Leninin teos „Taloudellisen romantismin luonnehtimiseksi” julkaistaan aikakauslehdessä „Novoje Slovo”, №№ 7—10.
- Huhtikuu, 30 (toukokuu, 12).* Lenin matkustaa Krasnojarskista Minusinskin kautta Shushenskojen kylään, joka oli määrätty hänen asuinpaikakseen karkoitusajaksi.
- Toukokuu, 6 (18).* Lenin saapuu Minusinskiin.
- Toukokuu, 8 (20).* Lenin saapuu Jenisein lääniin kuuluvan Minusinskin piirikunnan Shushenskojen kylään.
- Kesä ja syksy.* Lenin kirjoittaa kirjasen „Uusi tehdaslaki” ja liitteen siihen.
- Syyskuu, 27—28 (lokakuu, 9—10).* Leninin käynti Minusinskissa; hän tutustuu siellä karkoitettuihin narodnajavoljalaisiin ja narodnojepravolaisiin.
- Syyskuu, 29 — lokakuu, 4 (lokakuu, 11—16).* Lenin matkustaa Minusinskista Tesinskojen kylään karkoitettujen sosialidemokraattien luo ja viiptyy siellä viisi päivää.
- Marraskuu.* Leninin „luvaton poissaolo” Shushenskojesta hänen käydessään Minusinskissa.

Vuoden toinen puolisko.

Lenin kirjoittaa kirjasen „Venäjän sosialidemokraattien tehtävät” ja kirjoitukset: „Kotiteollisuuden tilastotiedustelu Permin läänissä vuonna 1894/95 ja „kotiteollisuuden” yleisiä kysymyksiä”, „Narodnikkilaisen haavesuunnittelun kukkasia” ja „Minkälaisesta perinnöstä me kieltäydymme?”.

Vuosi 1897.

Karkoituspaikalla ollen Lenin pitää edelleenkin yhteyttä työväenliikkeen keskuksiin Venäjällä ja ulkomailla toimivaan „Työn vapautus” ryhmään sekä on kirjeenvaihdossa muilla paikoilla karkoitettuina olevien sosialidemokraattien kanssa; jatkaa kirjan „Kapitalismin kehitys Venäjällä” valmistelutöitä.

Lenin auttaa lainopillisilla neuvoilla Shushenskojen kylän ja lähitienoon talonpoikia nauttien suurta arvovaltaa heidän keskuudessaan.

SISÄLTÖ

Esupuhe	IX
-------------------	----

1895

FRIEDRICH ENGELS	1—13
SELITYS SAKKOLAISTA, JONKA MUKAAN TYÖLÄISIÄ TEHTAISSA SAKOTETAAN	15—56
I Mitä ovat sakot?	19
II Miten ennen sakotettiin ja mistä johtuvat uudet sakkolait?	21
III Mistä syistä tehtailija voi sakottaa?	26
IV Kuinka suuria sakot voivat olla?	32
V Minkäläinen on sakkolaitojen järjestys?	35
VI Mihin sakkorahat on lain mukaan käytettävä?	39
VII Koskevatko sakkolait kaikkia työläisiä?	50
VIII Loppusanat	53
KYMNAASITALOUDET JA OJENNUSKYMNAASIT („Russkoje Bogatstvo“)	57—64
THORNTONIN TEHTAAN TYÖMIEHILLE JA TYÖLÄISNAISILLE	65—69
MITÄ MINISTERIMME AJATTELEVAT?	71—76
SOSIALIDEMOKRAATTISEN PUOLUEEN OHJELMALUONNOS JA SEN SELITYS	77—103
Ohjelmaluonnos	79
Ohjelman selitys	82

1896

TSAARIN HALLITUKSELLE	104—109
---------------------------------	---------

1897

TALOUDELLISEN ROMANTISMIN LUONNEHTIMISEKSI <i>Sismondin ja meidän kotimaiset sismondilaisemme</i>	111—241
---	---------

<i>I luku</i>	Romantismin taloustieteelliset teoriat	116
	I Supistuvatko sisämarkkinat pientuottajain taloudellisen häviön seurauksena?	117
	II Sismondin käsitykset kansallistulosta ja pääomasta	122
	III Sismondin johtopäätökset virheellisestä opista vuosituotannon kahdesta osasta kapitalistisessa yhteiskunnassa	127
	IV Missä on Adam Smithin ja Sismondin kansallistuloa koskevien oppien virhe?	132
	V Kasaantuminen kapitalistisessa yhteiskunnassa	136
	VI Ulkomarkkinat „ulospääsynä vaikeudesta“ lisäarvon realisoimisessa	142
	VII Pula	147
	VIII Kapitalistinen korko ja kapitalistinen liikväestö	155
	IX Koneet kapitalistisessa yhteiskunnassa	164
	X Proteksionismi	171
	XI Sismondin yleinen merkitys poliittisen taloustieteen historiassa	178
	Postskriptumi	186
<i>II luku</i>	Kapitalismin arvostelun luonne romantikoilla	187
	I Kapitalismin sentimentaalinen arvostelu	187
	II Romantismin pikkuporvarillinen luonne	198
	III Kysymys teollisuusväestön lisääntymisestä maanviljelysväestön kustannuksella	203
	IV Romantismin käytännölliset toivomukset	209
	V Romantismin taantumuksellinen luonne	216
	VI Kysymys viljatulleista Englannissa romantismin ja tieteellisen teorian arvioimana	229
UUSI TEHDASLAKI		243—290
	I Mikä on aiheuttanut uuden tehdaslain säätämisen?	247
	II Mitä on pidettävä työaikana?	250
	III Kuinka paljon uusi laki lyhentää työaikaa?	252
	IV Minkä laki katsoo työläisten „yöajaksi“?	254
	V Miten finanssiministeriö todistelee, että ylitöiden rajoittaminen olisi „vääräytttä“ työläistä kohtaan?	257
	VI Mitä oikeuksia uusi laki antaa ministereille?	261
	VII Miten „kristillinen“ hallituksemme vähentää työläisiltä pyhäpäiviä	266
	VIII Millä uuden lain täytäntöönpano on turvattu?	271
	IX Parantaako uusi laki työläisten asemaa?	273
	X Mikä merkitys on uudella lailla?	277
<i>Liite</i>		279
	I	279
	II	280
	III	282

IV	282
V	285
VI	286
VII	289
ERÄÄN SANOMALEHTIKIRJOITUKSEN JOHDOSTA	291—298
VENÄJÄN SOSIALIDEMOKRAATTIEN TEHTÄVÄT	299—327
Pietarin työläisille ja sosialisteille „Taisteluliitolta“	324
KOTITEOLLISUUDEN TILASTOTIEDUSTELU PERMIN LÄÄNISSÄ VUONNA 1894/95 JA „KOTITEOLLISUUDEN“ YLEISIÄ KYSYMYKSIÄ	331—435
<i>Ensimmäinen kirjoitus</i>	333
I Yleistietoja	334
II „Kotiteollisuudenharjoittaja“ ja palkkatyö	346
III „Yhteisö- ja työperiytymisjärjestys“	357
<i>Toinen kirjoitus</i>	363
IV „Kotiteollisuudenharjoittajien“ maanviljelys	363
V Suuret ja pienet liikeyritykset.— Kotiteollisuuden- harjoittajien tulot	379
<i>Kolmas kirjoitus</i>	398
VI Mikä on ylösostaja?	398
VII „Ilahduttavia ilmiöitä“ kotiteollisuudessa	415
VIII Narodnikkien teollisuuspoliittinen ohjelma	421
NARODNIKKILAISEN HAAVESUUNNITTELUN KUKKASIA (S. N. <i>Juzhakov. Valistuskysymyksiä. Publisistisia kokeita. — Keskikoulureformi. — Korkeakoulusivistyksen systeemit ja tehtävät.— Kymnaasioppikirjat.— Kysymys koko kansan opetuksesta.— Nainen ja valistus. Pietari. 1897. Sivuja VIII + 283. Hinta 1 rpl. 50 kop.)</i>	437—468
I	439
II	440
III	447
IV	450
V	454
VI	458
VII	464
MINKÄLAISESTA PERINNÖSTÄ ME KIELTÄYDYMME?	469—513
I Eräs „perinnön“ edustajista	472
II Narodnikkilaisuuden tuoma lisä „perintöön“	485
III Onko „perintö“ hyötynyt yhteydestä narodnikki- laisuuteen?	491
IV „Valistajat“, narodnikit ja „oppilaat“	503
V Hra Mihailovski „oppilaiden“ kieltäytymisestä perinnöstä	505
<i>Huomautuksia</i>	515—532
<i>Tietoja V. I. Leninin elämästä ja toiminnasta</i>	533—539

K U V A T

V. I. Leninin muotokuva.— 1897	X—1
„Rabotnik“ kokoelman nimilehti; tässä kokoelmassa julkaistiin ensi kerran V. I. Leninin kirjoittama nekrologi „Friedrich Engels“.— 1896	3
Nimilehti V. I. Leninin kirjasesta „Selitys sakkolaista, jonka mukaan työläisiä tehtaissa sakotetaan“.— 1895	17
„Novoje Slovo“ aikakauskirjan kansilehti; tässä julkaisussa painettiin ensi kerran V. I. Leninin artikkelit „Taloudellisen romantismin luonnehtimiseksi“ ja „Erään sanomalehtikirjoituksen johdosta“.— 1897	113
V. I. Leninin kirjasen „Uusi tehdaslaki“ kansilehti.— 1899 .	245
V. I. Leninin kirjasen „Venäjän sosialidemokraattien tehtävät“ toisen painoksen kansilehti.— 1902	301
V. Iljinin (V. I. Leninin) kirjoituskokoelman „Taloudellisia tutkielmia ja kirjoituksia“ kansilehti	329
Shushenskojen kylässä oleva talo, jossa V. I. Lenin asui karkoituksen aikana	436—437

Karjalais-Suomalainen SNT
Kulttuuriasiain ministeriön
Poligrafizdatin
Sortavalan kirjapaino

Sortavala, Karjalankatu, 32
